

DE PROVIANDEERING VAN PARIJS.

Parijs heeft een groote kudde runderen bijeengebracht, welke op een veilige plaats grazen en die bij een eventuele belegering tot onderhoud van garnizoen en bevolking zullen moeten dienen. Onze foto toont een der omrasterde graasplaatsen.

DE INNERLIJKE VERZORGING

Honderduizenden gezonde, krachtige mannen, in den bloei van hun leven bevinden zich in het veld. Naast de vermoeiende en zenuwspannende marschen en gevechten, welke hun invloed ongetwijfeld doen gelden, werkt ook het langdurig verblijf in de open lucht, dat voor velen een ongewoon iets is. Het behoeft dus geen betoog dat er voor alle legers één groote noodzakelijkheid bestaat en wel dezelfde noodzakelijkheid: die der innerlijke verzorging.

Er kunnen aan het menscheelich groot eischen gesteld worden, meer dan men in normale tijden geloof, doch ten slotte wordt de gevechtswaarde van den troep toch voor een niet geringe gedeelte bepaald door de wijze waarop de intendant werkt. Het is een bekend gezegde, dat vaststelt dat niet alléén de generaal, die de troepen leidt en hun bewegingen bestuurt de overwinning mogelijk maakt, maar dat de stille veldheer die voor de innerlijke zorging goede voorbereidingen nam, aan het succes of den tegenslag zeer sterk mee werkt. En deze stille veldheer heeft met buitengewone moeilijkheden te kampen. Zijn taak komt toch maar al te vaak in botsing met de opvatting van den „vechtgeneraal”, die van de troepen snelle opmarschen, onverwachte wendingen, omtrekkingen, bestormingen vraagt. De plannen van dien vechtgeneraal zijn dus begrijpelijker wijze heel vaak in strijd met die van den „eetgeneraal”.

In een vorig opstel betoogden wij, hoe wij vreesden dat deze krijg een uiterst moeilijk probleem stelde aan diegenen welke de verzorging der gewonden tot taak hebben. Men kan met even groote zekerheid beweren, dat ook aan de intendant zeer zware eischen werden gesteld. Zoolang de troep door een goed bevolkte en welvarende streek trekt, onverschillig of er vriend of vijand woont, is er betrekkelijk gemakkelijk voedsel te krijgen. De bevriende bevolking reikt dit natuurlijk gaarne, zeker van de haar toe-

komende betaling en door haar sympathie voor den soldaat die voorbij trekt, gesteund.

In vijandige streken gaat het niet zoo gemakkelijk en de gewelddadige wijze van proviandeering is een der

HOE ER VOOR „TOMMY ATKINS” WORDT GEZORGD.

Men weet dat de Engelschen hun soldaten met dezen naam betitelen. Wij willen ons hier niet in het ontstaan dezer benaming verdiepen. Interessanter lijkt ons het beschouwen der foto, welke aantoont hoe het moederland de troepen aan het front niet vergeet.

vele schaduwzijden van den oorlog. Afgescheiden daarvan blijkt ook heel spoedig, nadat voorafgaande troepen voor zichzelf gezorgd hebben en niet veel meer overlieten, dat er van verschen aanvoer geen sprake kan zijn. En dan moet de soldaat vaak dagen wachten, teeren op het meegenomen proviand. Conserven, soepblokjes en dergelijke doen hun diensten terwijl er naar een stuk brood en een frissen drank wordt verlangd.

In dezen oorlog, vooral op het westelijk Europeesche slagveld ontmoeten staal de Duitsche troepen deze moeilijkheden. Zij staan ver van hun eigen proviandeeringsbasis, in een omgeving die al reden heeft om hun niet te hulp te komen, in een landstreek waar zij zelf de proviandeeringsmoeilijkheden verzwaaard hebben.

Het is dus geen wonder, dat de verhalen die uit brieven en mededeelingen doorleken, allesbehalve rooskleurig zijn. En al tracht de intendant alles bij elkaar te halen, van een „genoeg” kan onmogelijk overal sprake zijn.

Frankrijk verkeert in dit opzicht in veel gunstiger condities.

Achter het Fransche leger ligt een breede landstreek die aan het eigen heir natuurlijk alles leveren kan wat noodig is, en van de geallieerden kan ook van uit Engeland langs de Fransche zeehavens gemakkelijk aanvoer worden aangebracht.

Het is bij den slag aan de Marne gebleken, dat de proviandeeringskwessie waarlijk niet zonder invloed op het verloop der gevechten was. En het is geen al te vrije profetie, wanneer men voorspelt dat ook in het tegenwoordige stadium deze zelfde vraag een zeer machtige inwerking zal blijken te bezitten.

VELDKKEUKENS IN HET OOSTENRIJKSCHE LEGER.

De veldkeuken, in haar meer en meer volmaakte samenstelling, is voor den soldaat te velde een groote uitkomst. Al wordt er maar een eenvoudig maal mee klaargemaakt, deze spijs is toch zeker veel beter dan de proviand, die in den ransel meegenomen wordt of, nog erger, hier en daar moet worden ingezameld.

HOE DE DUITSCHERS PROVIANDEEREN.

Wat niet gegeven wordt, kan worden genomen. Dat is een oorlogsgebruik, dat de Duitsche troepen in België maar al te zeer toepassen. Brussel diende de laatste dagen als proviandeeringsmideelpunt. En deze foto, welke ons vanuit deze plaats bereikte, zal onzen lezers een duidelijk beeld van de toepassing dier zoogenaamde „oorlogswetten” geven.